

Na osnovu člana 12 stav 5 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja ("Službeni list RCG" broj 28/06 i "Službeni list CG" broj 28/11), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver)*

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 54/2012 od 26.10.2012. godine.

* U ovaj Pravilnik prenesena je Odluka Komisije 2007/365/EC od 25. maja 2007, Odluka Komisije 2008/776/EC od 6. oktobra 2008 i Odluka Komisije 2010/467/EU od 17. avgusta 2010. godine, o hitnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) (Commission decision of 25 May 2007 on emergency measures to prevent the introduction into and the spread within the Community of *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver), Commission Decision 2008/776/EU of 6 October 2008 and Commission Decision 2010/467/EU of 17 August 2010)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se fitosanitarne mjere za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) na osjetljivom bilju.

Osjetljivo bilje u smislu ovog pravilnika je bilje, osim plodova i sjemena, koje u osnovi stabla ima prečnik preko 5 cm i pripada sljedećim vrstama: *Areca catechu*, *Arecastrum romanzoffianum* (Cham) Becc, *Arenga pinnata*, *Borassus flabellifer*, *Brahea armata*, *Butia capitata*, *Calamus merillii*, *Caryota maxima*, *Caryota cumingii*, *Chamaerops humilis*, *Cocos nucifera*, *Corypha gebanga*, *Corypha elata*, *Elaeis guineensis*, *Howea forsteriana*, *Jubea chilensis*, *Livistona australis*, *Livistona decipiens*, *Metroxylon sagu*, *Oreodoxa regia*, *Phoenix canariensis*, *Phoenix dactylifera*, *Phoenix theophrasti*, *Phoenix sylvestris*, *Sabal umbraculifera*, *Trachycarpus fortunei* i rodu *Washingtonia spp.*

Unošenje *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver)

Član 2

Rhynchophorus ferrugineus (Oliver) se može unositi u Crnu Goru samo za naučne svrhe.

Unošenje osjetljivog bilja

Član 3

Osjetljivo bilje može se unositi u Crnu Goru samo ako ga prati fitosertifikat koji sadrži podatke:

1) da je osjetljivo bilje tokom cijelog životnog ciklusa gajeno u državi u kojoj nije poznato da se pojavljuje *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver); ili

2) da je bilje tokom cijelog životnog ciklusa gajeno na području za koje je nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje porijekla, u skladu sa odgovarajućim međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere, utvrdila da je slobodno od *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver); ili

3) da je bilje tokom perioda od najmanje godinu dana prije izvoza gajeno na mjestu proizvodnje:

- koje je registrovala i kontrolisala nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja u zemlji porijekla;

- gdje je bilje bilo fizički zaštićeno od unošenja *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) ili su obavljena odgovarajuća preventivna tretiranja; i

- na kojem su svaka tri mjeseca i neposredno prije izvoza obavljeni fitosanitarni pregledi i nijesu primijećeni znakovi prisustva *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver).

Osjetljivo bilje može se unositi u Crnu Goru ako pored uslova iz stava 1 ovog člana, ispunjava uslove iz tačke 17 Liste III.A i tač. 37 i 37.1 Liste IV.A.I. propisa o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i ako fitosanitarnim pregledom prilikom unošenja nijesu utvrđeni znakovi prisustva *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver).

Premještanje osjetljivog bilja

Član 4

Osjetljivo bilje porijeklom iz Crne Gore i koje je uvezeno u skladu sa članom 3 ovog pravilnika, može se premještati na teritoriji Crne Gore samo ako:

1) ga prati biljni pasoš; i

2) ispunjava uslove iz člana 3 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika; ili

3) je tokom cijelog životnog ciklusa gajeno na mjestu proizvodnje u području koje je od nadležnog organa za zdravstvenu zaštitu bilja Crne Gore ili zemlje izvoznice, u skladu sa odgovarajućim međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere, utvrđeno da je slobodno od *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver); ili

4) je tokom perioda od dvije godine prije premještanja gajeno na mjestu proizvodnje u Crnoj Gori:

- koje ispunjava uslove iz člana 3 stav 1 tačka 3 alineja 2 ovog pravilnika; i

- ako fitosanitarnim pregledima obavljenim najmanje svaka tri mjeseca nijesu primijećeni znakovi prisustva *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver); ili

5) je uvezeno u skladu sa članom 3 stav 1 tačka 3 ovog pravilnika i nakon unošenja u Crnu Goru tokom perioda od najmanje godinu dana prije premještanja gajeno na mjestu proizvodnje:

- gdje je bilje fizički zaštićeno od unošenja i/ili širenja *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver); i

- ako fitosanitarnim pregledima obavljenim najmanje svaka tri mjeseca nijesu primijećeni znakovi prisustva *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver).

Posebni nadzor

Član 5

Radi utvrđivanja prisustva *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) sprovodi se sistematsko istraživanje odnosno poseban nadzor u skladu sa zakonom.

Fitosanitarne mjere za suzbijanje *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver)

Član 6

Kada se na nekom području potvrdi prisustvo *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver), područje na kojem je potvrđeno prisustvo obilježava se (u daljem tekstu: obilježeno područje).

Obilježeno područje sastoji se od zaraženog i sigurnosnog područja.

Zaraženo područje je područje u kojem je potvrđeno prisustvo *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) i područje na kojem se nalazi osjetljivo bilje koje pokazuje znakove prisustva *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) kao i područje osjetljivog bilja koje je u vrijeme sadnje pripadalo istoj partiji.

Sigurnosno područje je područje širine najmanje 10 km računajući od granice zaraženog područja.

Ako se sigurnosna područja preklapaju ili su blizu jedno drugom određuje se šire obilježeno područje koje uključuje postojeća obilježena područja i područja između njih.

Sigurnosno područje određuje se na osnovu važećih naučnih principa, biologije *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver), nivoa infestacije, godišnjeg doba i rasprostranjenosti osjetljivog bilja.

Fitosanitarne mjere za suzbijanje *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) su:

1) mjere u cilju iskorjenjivanja *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) i to:

- uništavanje napadnutog osjetljivog bilja;
- primjena hemijskih tretmana u neposrednoj blizini osjetljivog bilja tokom uništavanja;
- odgovarajuće tretiranje napadnutog osjetljivog bilja;
- postavljanje feromonskih klopki;
- gajenje drugog bilja koje nije domaćin *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) u zamjenu za osjetljivo bilje;
- druge mjere u cilju iskorjenjivanja *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver).

2) monitoring *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) odgovarajućim pregledima i metodama, uključujući postavljanje feromonskih klopki naročito u zaraženim područjima.

Sprovođenje fitosanitarnih mjera

Član 7

Fitosanitarne mjere se sprovode na osnovu akcionog plana koji se sačinjava nakon utvrđivanja prisustva *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver).

Akcioni plan iz stava 1 ovog člana sadrži: opis fitosanitarnih mjera koje će se sprovesti radi iskorjenjivanja *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) sa razlozima za izbor mjera, rokovima za sprovođenje tih mjera i organ zadužen za sprovođenje mjera.

Ako se tokom sprovođenja posebnog nadzora iz člana 5 ovog pravilnika u obilježenom području tokom tri godine utvrdi da iskorjenjivanje *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) nije moguće za period od još godinu dana, sprovode se mjere za sprječavanje širenja i suzbijanje *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) u zaraženom području.

Ako se utvrdi da:

- je samo na bilju koje pripada jednoj pošiljci osjetljivog bilja utvrđeno prisustvo *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver) u području poluprečnika 10 km oko napadnutog bilja u kome prethodno nije poznato da se pojavljuje *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver);

- je pošiljka unijeta u to područje prije manje od pet mjeseci i da je bila je zaražena prije unošenja; i
- nakon unošenja zaražene pošiljke uzimajući u obzir naučne principe, biologiju *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver), nivo infestacije, godišnje doba i rasprostranjenost osjetljivog bilja, nije bilo rizika od širenja *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver), ne određuje se obilježeno područje.

U slučaju iz stava 4 ovog člana akcioni plan sadrži mjere za uništavanje napadnutog bilja i pojačani nadzor u području poluprečnika najmanje 10 km oko napadnutog bilja.

Prestanak primjene mjera

Član 8

Ako se tokom sprovođenja posebnog nadzora u obilježenom području tokom tri godine ne utvrdi prisustvo *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver), prestaje primjena fitosanitarnih mjera iz člana 6 ovog pravilnika.

Primjena

Član 9

Odredba člana 4 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika primjenjivaće se od 1. januara 2013. godine.

Stupanje na snagu

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 323/12-0601-340/5

Podgorica, 26. oktobra 2012. godine

Ministar,

Tarzan Milošević, s.r.